

[Transcript] Vinohradská 12 / První spor vlády a prezidenta

Tady je Matěj Iskalický a tohle je Vinohradská 12.

Českopa křik šestí zemím Evropské unie, které dosud narratifikovali takzvanou istambulskou umluvu.

Čiři Česká ministerstva žadejí odklad projednání o další rok.

Rezorty zemědělství životního prostřední práce a kultury?

To je není jediný skutečný důvod, proč bychom se tomu měli vyhybat?

A my zkrátka pro ten boj proti náseli, neby nepotřebujeme.

První spor prezidenta a vlády, důvod, ratificace dávno podepsané istambulské umluvy protiná silí na ženách.

Část kabinetu Petrafiály chce finální potvrzení odložit,

tetr Pavel nerozumí proč a žádá vysvědlení.

Téma pro redaktorku Respektu Sylvii Lodre.

Dnes je úterý 25. dubna.

Dobrý den, vítejte ve Vinohradské 12.

Dobrý den, děkuju za pozvání.

Jak jsem četl na webu Aktuálně CZ, tak prezident Petr Pavel ze své návštěvy v Bruselu vzkázal, teď budu citovat.

Jsem proto, abychom ratifikovali istambulskou umluvu v co nejkratší době,

není jediný skutečný důvod, proč bychom se tomu měli vyhybat?

Konec jeho citátu.

Tedy má otázka z ní vyhybá se Česko ratifikaci istambulské umluvy o potírání násilí.

Učiže nám?

Myslím, že není možné učinit žádný jiný závěr.

Když se vlastně podíváme na historii té umluvy, kterou jako velmi stručně připomenu,

tak my jako Česká republika jsme se na tvorbě toho textu,

taj umluvy podíleli od úplného začátku, my jsme byli u toho.

Vlastně ten text vznikl na konci nultých let,

v takovém speciální mluvosti orgánu Rady Evropy,

kde byly zástupci vlád čenských zemí Rady Evropy,

za Českou republiku tam byly zástupci ministrstva vnitra a ministrstva spravedlosti,

a s těch záznamů nevyplývá, že by jakkoliv Česká republika

z krzety to zástupce vyjádřila, jakékoliv pochybnosti

nebo námidky proti tomu, jak ten text se nakonec sformoval.

Přič jimž jako pikantnost řekněme,

ta finální podobá toho textu se domlouvala na počátku roku 2010.

Za Českou republiku to schvalovala zástupci ministrstva spravedlosti

a hajdejte Matěji, kdo tehdy vedl ministrstvů spravedlosti.

Vůbec nevím, to už je kolik 13 let.

Daniela Kovářová, dnešní přední odpurgyně.

A senátorka.

Senátorka, dnešní přední odpurgyně této smlouvy.

To znamená, že tam je dobré sjěku vydomitři

jako u celé řady dalších mezenárních smlouv

nebo je to typické pro naše chování třeba v Evropské unii.

My jsme u těch dokumentů, když vznikají a máme možnost se k nim nějak vyjádřit, nějakým způsobem je vlastně jako ryby rozporovat.

Co potom následovalo?

Bylo možné tu smlouvu podepsat, jako členský stát od roku 2011.

Česká vláda to učenila na jaře roku 2016.

Je dobré říct, že tehdy se v úřadovně kupříkladu neohradila a tehdejší významná opoziční strana hnutí ano, která později se k té umluvě vyjadřovala vlastně kriticky.

Naopak už tehdy velmi ostře proti té umluvě protestovali lidovci, kteří byli tehdy součástí vládní koalice vlastně zásadně s tím nesouhlasili.

A pak když se podíváme na tu časovou řadu, tak následovala vláda Andrej Babiše a tam vlastně dajíc,

že Andrej Babiš se k tomu tématu stavil jako k celé řadě jiných témat, to znamená měnil svůj názor podle toho, s kým mluvil na posled.

Myslím od začátku bylo poměrně jasné, že s tou umluvou bude mít problémy, mimo jiné proto, že v ní sedí KDU česel, která, jak jsem zmínila vlastně odpočátku, se staví kriticky k té umluvě, ale my vlastně víme, že i ostatní strany té koalice mají různé názory na tyto, řekneme, kulturní společenské otázky, a jde to vlastně na příštější stranami.

I v ODS najdete lidi, kteří ty věci vidí vlastně jako velmi odlišně, takže už tak to bylo jako zjevné.

Vlastně věc zmíním vyjádření ministra z pravdělnosti Blažka, který nedávno prohlásil, že se nic nestane, když se to ještě odloží.

On to není jenom Pavel Blažek z ODS, minister z pravdělnosti, který bych chtěl, tedy, jak říkáte, odložit tu ratifikaci istanbulske umluvy, totiž deník n před partíny přišel z informací, že ve vládě, jak jste už sama nastínila, jsou tedy rozpory o hledně toho, jestli ratifikovat, jestli neratifikovat.

Posun žada i konkrétně ministerstva ministry Zakádeu ČSL odsun Orog podporuje taky ministerstvo kultury, vedené Martinem Baksou z ODS.

Podle Baxie je potřeba naleš cchodu ve výkladu umluvy, protože se podlení dotýká církví a nábuženských společností.

Ministry Zakádeu ČSL sojím
nejvíc na tom dokumentovadí.
Dobrý, určitě si připomenout,
že to jsou ministři KDU ČSL,
že to nemá nějaký obsahový základ,
protože ministerstvo Zemnídělství,
ani ministerstvo životního prostředí,
že vzapojují fantasii poměrně intenzivně,
tak nemá s tématikou domácího násilí
jako obsahově co dělat.
Takže skutečně ta liny je pouze stranická.
A když zmíním ty výhrady,
tam si myslím, že je na místě určitě
se podívat do té historie
a znovu si připomenout argumenty,
kterými lidovečtí politici argumentují od začátku.
Já bych to velmi zjednodušeně
vyjádřila tak, že oni si myslí,
že ta umluva povedek
takovému velmi zásedním
jako celospolečenskému posunu
v České společnosti,
nějakému odvratu od tradiční hodnot,
od toho, že manželství
jestvazek jednoho muže a jedné ženy,
oni se bojí seksualizice dětí
z krzeseksuální výchovu,
bojí se, že ta umluva by mohla otevřít dveřek
adopcím dětí.
Homosexuálními páry bojí se
toho, že bude devalvována role žen
jako matek,
že v tom kontextu, ve kterém se mluví o tom,
že by bylo třeba fajn, aby ženy mohli také pracovat
u dětí, aby nebyla ta role
redukována jejich námateřství.
Takže tam je na tom vědět,
že oni to nevnímají v tom úzkém kontextu
toho tématu domácího na svědna ženách,
ale opravdu ve velmi širokem,
kulturním celospolečenském kontextu
mají pocit, že ta umluva prostě otevřet dveře
k nějakým změnám ve společnosti,
které oni třeba považují za nevhodné

a případně jako nevratné.

A má to nějakou racionální podstatu
tyhle ty obavy?

Když to třeba ve mu konkrétní případ.

Obává, že istambulská umluva

otevřít dveře,

homosexuálním párunk a dotcím dětí

je nesmyslná zcela.

Tímto tématem se ta umluva v žádném ohledu nezabívá.

Takže máte podezření,

že ministři zakáde o tu umluvu

nečetli?

No občas, ted' bych jako velmi nérada,

protože si vlastně nevybavu žádnou

situaci, kdyby s tím byli

konfrontování a pravdu se ukázalo,

že ji nečetli.

Ale ten fakt, že spousta kritiku

té umluvy, zjevni tu umluvu nečetla,

tak to si myslím, že

jako vidíme dnes a deně,

k chůr příkladu velmi často

se objevuje námitka,

že ta umluva

se nevěnuje mužům. Ona život vlastně

zvů, že se soustředí zejména na ženy

a je tam potom do domácí násilí

například.

Ale vlastně zjistíte už v článku dvě,

který je na straně čtyři,

což jako nevyžaduje úplně jako podrobné

čtení a podrobné noření do té umluvy,

že na v článku dvě se píše

citují, strany jsou vybízeny

k uplatňování této umluvy na veškeré

obětí domácího násilí.

A když se potom podíváte do té důvodu

a správě nebo do té širší debaty,

to vyplývá, že to znamená

muži, děti, seniori.

To znamená, že ten argument

a ta umluva neferově

někoho protizuje

nebo ignoruje další obětí

domácího násilí, je úplně nesmyslná
a dezistit velmi jako rychle
a snadno, že tomu tak není.

Ta umluva má velmi
silný symbolický význam
a jednoznačně říká, že nám
jako zemi, jako státu záleží na tom,
abychom rozvíjeli nástroje prevence
a pomoci obětem domácího násilí
nejenomžená, na třeba také seniorů
a dětí.

My jsme zkutečně jedna téměř z posledních
zemí Evropy, která je všete
tuto zásadní umovu narratifikovala
a já si myslím, že pakli, že to Ukrajina
dokázala během válečného stavu
a měli bychom to dokázat i my
v našich poměrně stabilních podmínkách.
Když se potom podíváte na ty jednoty ve argumenty,
když se proberete jeden podrým, tak jako
předtím na 3 kategorie

Pojďme na to rovnou.

Pojďme na to rovnou, tak pojďme.

Jedna kategorie bych řekla, že to je na prosté
fantasmagorie, jako úplné fantasmagorie,
úplně jako výplody chorých mosků.

Do té kategorie bych za řadila z námou
vízy Petra Pitychy, knězek,
kterou pronesl ve Svatovické katedrale,
kde hovořil o tom, že až teda
u Zavedé, ta až byl schválena istambulská umluva,
takže bude už Zavedény
pravně výchovné tábory
vyhlazovacího charakteru,
kam budou tedy deportování lidé
za každý nesouhla, za jakýkoliv
projevený nesouhlas.

Tak bych určitě do téhle kategorie
přidala výrok Ivaniš Nejderové,
což je předtkyně takového spolku,
který se velmi angažuje
v kampanii proti té umluvě,
které si mene tradiční česká rodina,
a taku příkladu říká,

že po Zavedení této umluvy stát,
bude krást děti, a bude někde
skladovat, a bude z nich vyrábět
krední konzervy a takové jako zásobárny
orgánu.

To jsou úplné šílenosti dobře.

Co ta další kategorie?

Ta další kategorie bych řekla,

že je tak jako něco mezi,

že to může být skutečně,

že to zní jako na první pohled,

jako třeba rozumná námitka,

nebo to směřuje skutečně

k nějaké podstatě toho řešení,

toho problému, ale pak se třeba ukáže,

že to je vo něco jako komplikovanější.

Zase vám dám konkrétní příklad,

a tím sežovracíme k významnému

akterové debaty, což jsou církve.

Tak někdy v roce 2018

obrátila skupina církevních představitelů

v čele s Kardinálem Dominikem Dukou,

a s dopisem a vyzvali

poslance a poslankyni,

aby jako v žádném případě tu umluvu nechvalovali

a dali tam celou řadu nejrůznějších tedy argumentů,

a já vyberu k jeden,

na kterém to jako dokumentuju,

oni tam zminují varování

předtím, že ta umluva

cituje v rozporu se současnými trendy

se výslovně zakazují postupy

vedoucí ke smíru.

Co se tím má na mysli?

Když v té umluvě se zakazuje,

aby případy

nějakého v manželství,

domací o násli nebo v partnerství,

tak ta umluva říká, že žádným případě

se jako nesmí,

tyto situace řešit smírem, mediací,

nějakým pokusem od hohodu,

že ta umluva to zakazuje.

A kritizují to, protože říká,

že to jsou moderní,
že jako mediační postupy,
preferujostu u rozvodu, u dalších,
zase to jako velmi relevantní argument.
Když to točtete,
tak to je ta moderní,
která umluva, která nám tady zakazuje
nějakého alternativní řešení sporu,
to tak jako je velmi zvláštní.
Ale když se do té umluvy podíváte,
tak je to velmi jinak.
V té umluvě se píše něco jiného.
Ta umluva zakazuje
povinné na řízení
těchto alternativních postupů,
to znamená mediací.
Je jen myslavě, ta umluva říká,
že stát, nesmí nařídít,
na situace tohoto typu byla řešena
s mírem či mediací.
A když se potom promluvíte
z experty na domácí násilí,
tak oni vás říkají,
že v některých případech to je vhodný postup,
ale ve velké většině případu to na prosto
není vhodný postup.
Protože to vytváří tlak na tu obět,
aby se dohodla s tím pachatelem,
aby nějakým způsobem s ním vědnával,
abych s ním ho dělal třeba na terapii,
když se potřebnější nejnutnější věci
a by se oddělila od toho pachatela,
aby skutečně byla bezpečší a byla nějakým způsobem chráněna.
A kategorie číslo 3?
A kategorie číslo 3 bych řekla,
že jsou takové relativně legítivní obavy,
příčetní lidé,
kteří tu umovu nějak analyzují různí
experti na mezinárodní právo,
tak potím si teda říct, jak to tady je s tím to.
Třeba, že to zasáhne do českého práva,
bude se muset měnit české práva?
To je třeba jedna vlastně
z legítivních argumentů,

protože to nejspíš
a teď je potřeba upozornit,
že já nejsem právníčka,
ale ta umluva je závazná.
Záměr základní istambulské umluvy
je právě pomoci naší společnosti
nějakým způsobem
lépe zvládat násili.
Je to prostě dokument mezinárodního práva,
to znamená, že on se samozřejmě
vyznačuje z toho obecností.
Vláda děho následky a předtráze.
A z obětí my jsme tady
a stojíme za vámi.
My, když jí teda skutečně
ratifikujeme na koniec,
tak ty principy musíme přijmout
a bychom ty principy naplnějte,
bychom měli udělat určité změny
našeho právního rádu.
Ale to samo o sobě
není na to nic problematického.
Tyto změny vlastně probíhají více měně
kontinuálně od momentu, kdy jsme vstoupili
do Evropské unie a dějí se
při každé to jiné mezinárodní umluvě
vlastně jako doby připisovat.
A pak bych třeba změnila ještě jeden argument,
který zaznívá právě správníckého prostředí,
že ta umluva nějakým způsobem narušuje
advokátní mlčenlivost.
Že tam vzniká povinnost
tyto situace hlásit.
Ale opět, když se potom do té umluvy podíváte,
tak tam nic z takového
se nepíše a nepíše se to
ani v důvodové zprávě.
A vlastně ta formulace ani nezminuje
specificky advokáty.
Naopak, ta důvodová zpráva
a psychiatry.
A ta formulace spíš směřuje k tomu,
že jsou situace,
ve kterém tam mlčenlivost,

která váže tu profesy,
by měla být jako nahrazé na nutností
tu situace řešit,
tím, že se nahlásí organu činy
v terceních řízině.
Chápu to tedy správně,
tak jak vás teď posluchám a chtěl jsem se k tomu dostat,
že ta umluva vlastně
spřesnuje ty právní mantinely
tak, abych ten stát dotičný byl
mít, že máte ochránit oběti
domáci ho násilí
a násilí na ženách a tak dále.
Proč ji potřebujeme? Česko
není tu to chvíli schopné
chránit ty oběti?
Já by ještě dořekla
co je vlastně cíl žil té umluvy
tak nejenom chránit, ale jako předcházet
i prevence tam je.
I prevence, což jsou jako nejrůznější
o světové programy a školení
a další vlastně nástroje
a pak další část
obětem. V tuto chvíli to teda
nefunguje úplně dobře a proto
tu umluvu potřebujeme, když to úplně
zjednoduším? Jo, ano.
Jednoduchá odpojina, jednoduchou otázku
a zjistí to tak, že si promluvíte
z lidmi, kteří jsou oběti
domáci ho násilí, nebo si promluvíte
z lidmi, kteří pracují
v organizacích, které těmto lidem
pomáhají.
Nadávký
ponižování
a rámek si nemohla
vymínku malé, si nemohlo
zabrečet, protože
když to jednou zkusilo, tak
bylo vrečeno, ať si toho
zpradka uklidním, nebo po něm
zbude krvavý flek.

Když vodobí, kdy byl na mě hnusný
se prodlužovali a kdy
byl v pohodě se
skracovali, že vlastně se si to tak nazvala,
že je to vodobí, kdy mě miluje
a kdy mě nenávidí. Pokračovalo
stupňovalo se to
ovenčně,
že už jsem z modři nevyšla,
zažala se mi k lidickou smrt
poráně pěstí
z přeraženým
nosen.

A vám ve jako vlastně opět
myslí, že to nejlep funguje na těch konkrétních,
že o příklady v konkrétních číslech
tak často se zminuje problematika
azilových domů.

Když se to rodina z dětmi, kteří se odcitnou na ulici,
z ničoho nic, zažívají opravdu psychické trauma,
vlastně umí představit.

Istamužská omluva, a je den,
že v velmi konkrétních věcí vlastně říká
nebo doporučuje, že na každých
deset tisíc obyvatel by mělo
být jednou tak zvané rodině místov
azilovém domě a rodiny místem
se myslí tři lůžka, protože
většinou ta žena, když teda
znova budeme můj vidějme na oženách,
prchá z té rodiny tak má třeba děti.
Věřím, že zahrada brzo ožije
děckým smichem.

A když to teda přepočítáme
na Českou republiku, tak nam vychází,
že bychom měli mít třítisíce takových
to lůžek. Máme
třítisíce takových to lůžek, nemáme.
Teď trošku to komplikuje
skutečnost, že jsou různé typy
azilových domů, které nabízejí různé
služby, ale jakože úplně,
když to úplně zužíte a podíval byste se
na skutečně jako specializované

azilové domy, kde důležitá
ingredience toho je, že jsou utajene, aby ten
pachatel tu obyť nemohl najít, protože tam
patom vede, kdo
eskalaci toho nás lík vraždám
to je jako velmi, že ho vlastně popsáno.
Tak takových domů máme
v České republice pět.
Pět celé republice. Ale
aby to zase bylo tak drtivé, pak jsou
různé jiné typy, zařízení, ale
jako nejsou vlastně jako kdyby specializované.
A teď se služe můžeme bavit o tom,
že je tam potřeba, aby tam byla
nějaká odpovídající podpore,
aby tam byl dobře vyškolený psycholo, který
jdu rozumí tomu tématu. A to je třeba
jedna z věcí, které ta umluva
zavazuje a vyšla nedávno
před dvě malety velká evropská
analíza dopadu istambulské umluvy
v zemích, kde ji přijali.
A z ní jedno značně vyplýva,
že v zemích, kde tu umluvu přijali,
je násobně vyšší počet
těchto míst v azilových domech,
než v zemích, kde tu umluvu nepřijali.
To jsem se chtěl zeptat, máme na to
konkrétně nějaké příklady, i z třeba
v předních zemích. Příště německo.
Myslím, že německo je dobrý příklad.
Tam mají velký počet
míst v azilových domech, mají
širokou, prostě sít nejrůznější podpory.
A mimo chodem, kdy jsme u toho
německa, tak zrovna tam je
velmi diskutovaná ta tématika
toho smíru, co by jako prostředku
řešení situací domácích
u náselí a mnoho
spolkových zemí má
to, co ukládá ta istambulská umluva.
To znamená, zakazují to, aby to
situace byla řešena smírem.

Tak teď jsme v situaci, kdy 2016
jsme istambulskou umluvu podepsali
a 2023 jsme ještě
neratifikovali. Toto tříž znamená,
že musíme vlastně právně potvrdit
ten podpis
ve vládě v parlamentu a tak dále.
Peter Pavel v Bruselu
vyzval k tomu vládu, aby
vysvětlila proč ještě k teratifikaci
nedošlo.
Jsem pro to, abychom je ratifikovali
nekradších době, už jenom proto,
že jsme jednou z posledních
zemí Evropské unie a vlastně
není jediný skutečný důvod, proč bychom
se tomu měli vyhybat.
A z toho Bruselu
kritizoval ještě jednu věc.
Toti, že Česko se nepřipojilo
k žalubě Evropské komise na Maďarskou.
To kvůli zákonu, který diskriminuje
seksuální menšiny.
Oboje to jsou téma, takto se týkají
lidských práv. Máte pocit,
že v jejich řešení má prostě prezident
současná vláda úplně jiný názor?
Já bychom řekla úplně celá
současná vláda. Minister
Zahrani Čílypavský dává i veřejně
na jevo svoje sklamáni
z toho většinového rozhodnutí.
A plus bych opravdu připoměl jednu věc,
kterou já vidím v té sněmovně
a vidím jej u celé řady dalších témat,
že u některých těch
témat skutečně ani u to dělení nejde
po stranách, ale je jako na příč těmi kluby,
kdy ty názory
rozdílené i u vnitř některých klubů
typicky v ODS, nebo třeba ano,
což jsou živo velké kluby. Takže
není to rozehráno jako prezident na jené straně
a vláda celá na straně druhé.

Ale každopádně
říče prezident Pavel
tím, že ta témata zvedá
tak úplně jako přepisuje
tu mapu v tomto směru
a já vnesím, že v tomto směru
vytváří, že to má několik úrovní
jednak je důležitá ta symbolická roviná
pro obecně společnost.
To je nesmírně důležité,
že ta témata zvedá právě prezident
a po to myslím jako prakticky vůčité vládě
tak to je samozřejmě věc,
která se debatuje
od listopadu více méně neustále,
protože jsme měli tři
velmi výrazné prezidenty,
kteří se nebali zasahovat
do práce vlády, v uzovkách
nebali se dát na jevo
svůj souhlas, nesouhlas
v vládní politikou, přičemž ten nesouhlas
je jako jasněj definovaný projevo se
můžné přelasovat, ale
on má právodu té debaty
o té istambulské umluvě
protože oni taky podepisuje,
ta ratifikace vypadá tak,
že ta umluva projde
dolní komorou, horní komorou
a nakonec podepíše prezident,
takže je zcela legítivní, aby se věádril
k tomu a řekl, co co mi mohodem řekl,
že opravdu neexistuje jediný
relevantný a jako v realitě
opřený důvod, proč tu umluvu
neratifikovat.
A konce Června jí předloží na vládu,
vláda jí dá do parlamentu,
nejří vtedy do poslanecké sňovny
a pak je klasický ten kolob, jak se nád.
A pak prezident.
Ano, přičemž já bych úplně
a teď nechci jako vidím za roch

a čtu v tom příliš mnoho,
ale když se vrátíme úplně na začátek
k tomu vychýbání, tak konec Června
nyní úplně nejrušnější
politická sezona
a velmi se blíží
parlamentní prázdniny, to znamená,
ta sňovna se k tomu dostane.
Na podzim teď víme, jak to v té sňovně
vypadá a k úpříkladu
další téma, že o výbušné
svazky lidí stejného pohlaví,
tak tam jsme věděli,
že a nejenom tady útoho,
u celé řady dalších témat,
že to odkládání velmi jako
taková super schopnost
české poslanecké sňovny,
já myslím, že to de odkládat vícemeně
do nekonečně tá měř,
takže já dokud myslím, že ta
soleony nepodepíše, tak neoze
úplně očekávat, že se jako
něco reálně, reálně stané.
Tak moc díky, že jsme to mohli probrat.
Já děkuju.
Tohle už je všechno z Vinohradské 12
z pravodajského podkástu
Českého rozhlasu.
Dnes se silví Lodr redaktorkou
týdnyku Respekt, která se věnuje
lidskoprávným tématům.
Probrali jsme spolu istanbullskou umluvům
velký spor části vlády
a prezidenta Pavla.
Naše další díly
najdete na webu irozhlas.cz
v aplikaci můjrozhlas
a ve všech dalších podkástových
aplikacích můžete nám i psát
a to na mail Vinohradská 12
zavináč roslas.cz
Na slšenou zítra.